

Výstava NPMK připomíná 80. výročí listopadu 1939

Praha, 31. 10. 2019 – Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského (NPMK) se připojili i v roce 2019 k oslavám výročí 17. listopadu a Mezinárodního dne studentstva. Výstavou **Nesmíme zapomenout: Jan Opletal a další oběti listopadu 1939** NPMK připomnělo studenta Jana Opletala a 80. výročí událostí roku 1939, na které o 50 let později přímo navázaly události listopadu 1989. Právě ve stínu 17. listopadu 1989 neprávem stojí 17. listopad 1939, památný den, který je dodnes symbolem odporu proti nacistické okupaci a proti nucenému uzavření českých vysokých škol.

V den výročí vzniku Československa (28. října 1939) došlo v Praze k nepokojům, které neměly ve středoevropském prostoru obdoby. Akci dílem organizovali studenti. Na Václavském náměstí stotisícový dav lidí demonstroval proti okupaci, lidé žádali svobodu a obnovu samostatné republiky. Potlačení demonstrací „za každou cenu“ nařídil nacistickým bezpečnostním složkám sám Adolf Hitler. Kulka zasáhla srdce pekaře Václava Sedláčka, který na místě zemřel. Střelbou byl zraněn také **Jan Opletal**, medik a místostarosta studentské samosprávy Hlávkových kolejí. Demonstrace proběhly také ve Dvoře Králové, v Polici nad Metují, ve Vamberku nebo v Kostelci nad Orlicí.

Situace se zdramatizovala **11. listopadu 1939**, kdy **Jan Opletal na následky zranění zemřel**. Poslední rozloučení se konalo 15. listopadu 1939 v Praze na Albertově. Na Opletalově poslední cestě zazněla národní hymna a smuteční průvod se přes odpor protektorátní policie změnil v další demonstraci. Ta se stala záminkou k zásahu proti českým vysokým školám. V noci na **17. listopadu 1939** proběhlo zatýkání studentů v Praze a v Brně: výslechy, popravky, vpád německých vojáků na akademickou půdu a do studentských kolejí a **uvěznění zhruba 1200 studentů** v koncentračním táboře **Sachsenhausen**. České vysoké školy byly uzavřeny. Tyto události měly celosvětový ohlas: v roce **1941** byl **17. listopadu** prohlášen za **Mezinárodní den studentstva**.

Dne 14. 8. 2019 ve věku nedožitých 100 let zemřel **Vojmír Srdečný**, jeden z posledních pamětníků nacistické perzekuce českých vysokoškolských studentů v listopadu 1939. Zúčastnil se protinacistické demonstrace 28. 10. 1939 a 15. 11. trýzny za Jana Opletala, 17. 11. byl zatčen na Švehlově koleji Gestapem a spolu s dalšími studenty deportován do koncentračního tábora Sachsenhausen, kde byl vězněn do 20. 12. 1940. Pan Srdečný spolupracoval s NPMK právě na výstavě **Nesmíme zapomenout: Jan Opletal a další oběti listopadu 1939** a na stejnojmenné knize. Byl členem historické skupiny 17. listopad 1939 a mezinárodního výboru Sachsenhausen.